

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології

Підтверджую
Проректор кафедри загальної, вікової та педагогічної психології
О. Жильцов
2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Практика виробнича, переддипломна

(цифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.030102 Психологія

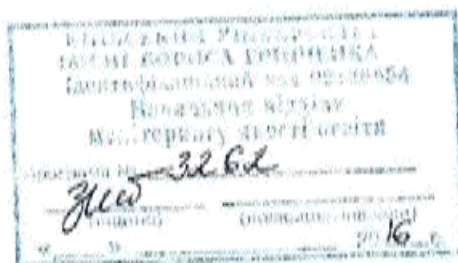
(цифр і назва напрямку підготовки)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2016 – 2017 навчальний рік

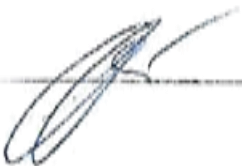
Робоча програма Практика виробнича, переддипломна для студентів за напрямом підготовки 6.030102 Психологія

Розробники: Кутішенко Валентина Пєтрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології; Полпивайлова Лідія Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Протокол від "30" серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

 /О.П. Сергєєнкова/

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

Інституту людини Н. А. Клішєвич

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з практики виробничої, переддипломної є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою загальної, вікової та педагогічної психології відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» згідно з компетентісним підходом до цього процесу.

Програма визначає обсяги знань та умінь, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, завдання, зміст та бази практик, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Виробнича практика на четвертому курсі є складовою частиною практичної підготовки студентів, має комплексний характер і є інтегруючим та стрижневим компонентом особистісно-професійного становлення фахівців, що передбачає практичну їх підготовку до здійснення психодіагностичного та аналітичного видів професійної діяльності. Проходження практики передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців за означеним напрямом підготовки, зокрема, формування у них **загально-професійних та спеціалізовано-професійних компетенцій**, таких як *академічних* (опанування студентами системою базових уявлень і знань з психодіагностики та психоконсультації), *організаційних* (здатностей планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати свою власну діяльність та діяльність інших суб'єктів професійної взаємодії), що, в свою чергу, передбачає розвиток у студентів здатностей до швидкої оцінки ситуації, системного мислення, аналізу, порівняння, автономності. Запропоновані в програмі форми та методи роботи, передбачають формування у студентів *дослідницьких компетенцій* (здатностей володіння науковими методами психодіагностики та консультування, використання набутих знань і навичок у різних сферах їхньої майбутньої професійної діяльності). Окрім того, проходження практики передбачає формування у студентів важливих **соціально-особистісних компетенцій**: *самоосвітніх* (здатності до адекватної самооцінки та самокритики; здатності навчатися та розвиватися впродовж усього життя); *світоглядних* (формування внутрішньої культури; розуміння етичних професійних засад); *комунікативних* (здатності до конструктивного міжособистісного спілкування, толерантності, адаптивності, розуміння етичних норм поведінки).

Метою практики є вдосконалення прикладного аспекту професійної підготовки майбутніх психологів, формування у них знань та практичних

навичок підготовки та проведення психодіагностичної і психоконсультативної роботи.

Основними завданнями практики є:

- поглиблення теоретичних та практичних знань студентів у сфері психодіагностичної роботи, ознайомлення їх із науковими, прикладними та практичними аспектами діяльності психолога-діагноста і психолога-консультанта;
- формування у студентів індивідуального стилю, власного професійного підходу в плануванні та проведенні психологічної діагностики;
- вироблення у майбутніх фахівців навичок здійснення первинного психологічного обстеження, обробки результатів проведених психологічних досліджень, компетентної інтерпретації отриманої психологічної інформації, формулювання психологічних висновків і діагностичних звітів;
- озброєння студентів консультативними техніками і навичками встановлення й підтримання контакту з клієнтом;
- забезпечення умов самостійної науково-дослідницької роботи студентів, виконання ними передбачених індивідуальними планами завдань щодо збору фактичного матеріалу для підготовки дипломної роботи;
- формування у майбутніх фахівців навичок роботи з різними приладами та спеціальною психологічною апаратурою, використання комп'ютерної техніки в своїй професійній діяльності, ознайомлення з напрямками діяльності психологічних лабораторій;
- розвиток у студентів особистісних професійних здібностей, виховання почуття поваги до професії психолога, персональної відповідальності, засвоєння моделі спеціаліста, якому властиві риси людини з високою внутрішньою культурою і розвинутими професійними якостями; засвоєння етики професійної діяльності психолога;
- сприяння становленню у майбутніх фахівців творчого, дослідницького підходу до професійної діяльності, набуттю ними навичок аналізу результатів своєї праці, потреби в самоосвіті.

У результаті проходження психодіагностичної практики студенти повинні **знати:**

основні відомчі нормативно-правові акти, які регламентують діяльність психолога в установі (організації); механізми організації та проведення психодіагностичних досліджень та консультативних бесід; методи психологічних досліджень та техніки проведення психологічних консультацій; особливості вибору та застосування психодіагностичних методів у практичній діяльності психолога.

На основі цих знань під час проходження практики студенти **набувають такі уміння та навички:**

самостійно формулювати програму діагностичного обстеження відповідно до проблем клієнта; здійснювати підбір психодіагностичного інструментарію,

необхідного для проведення психологічного дослідження; проводити психологічні обстеження, передбачені програмою практики, з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста; здійснювати обробку результатів дослідження і їх аналіз; узагальнювати отриману інформацію, формулювати діагностичні висновки прогностичного характеру; здійснювати консультативну роботу та оформляти протоколи консультативної бесіди; оформляти звітну документацію.

Кількість годин, відведених навчальним планом на проведення практики, становить 144 години, кількість тижнів – 4.

Практика виробнича, переддипломна завершується складанням диференційованого заліку.

І. ОПИС ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика практики
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4	Галузь знань 0301 «Соціально-політичні науки»	Нормативна
	Напрямок підготовки 6.030102 Психологія	
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки: 4
Загальний обсяг дисципліни: 144 години		Семестр: 7
Тижневих годин: 36 годин		Вид підсумкового контролю: диференційований залік

II. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ

2.1. Структура практики

Виробнича практика складається з аудиторної та практичної частин.

Аудиторна частина передбачає:

1. Відвідування консультацій та конференцій, що їх проводять керівники практики від університету та від базової установи.
2. Ознайомлення з навчальними планами та програмами виробничої практики випускової кафедри.
3. Ознайомлення з методичною літературою, підготовка до занять, підбір матеріалів дослідження.

Практичною частиною передбачено:

Виконання основних прикладних завдань виробничої практики.

2.2. Основні види діяльності студентів в процесі практики:

- ознайомлення зі специфікою бази практики та напрямками і особливостями діяльності психолога в структурних підрозділах цієї установи;
- пропаганда психологічних знань;
- організація науково-дослідної діяльності;
- психодіагностична діяльність: складання програми та організація і проведення психодіагностичного обстеження, аналіз результатів дослідження, формулювання висновків;
- консультативно-методична діяльність: проведення індивідуальної (або групової) консультації за визначеною проблемою;
- профілактична діяльність: робота, спрямована на своєчасне попередження відхилень в розвитку особистості, конфліктів та проблем у міжособистісних стосунках; на запобігання створення конфліктних ситуацій у навчально-виховному (виробничому) процесі;
- ділове спілкування;
- складання індивідуального плану роботи та ведення щоденника практики;
- оформлення звітної документації.

2.3. Прикладні завдання практики

Завдання виробничої практики впливають з особливостей напрямів роботи, що впроваджуються в організаціях і установах, до компетенції яких відноситься питання надання психологічної допомоги різним верствам населення. Зважаючи на це, під час проходження практики у відповідних закладах, студент повинен закріпити і практично використати теоретичні знання у таких напрямках:

1. Розробити індивідуальний план проходження виробничої, переддипломної практики відповідно до окреслених навчальних завдань та узгодити його з керівником практики. Індивідуальний план підписується керівником практики та всіма психологами, які забезпечують процес практики.
2. Згідно з графіком, ознайомитись із роботою психолога установи, з

нормативною базою його діяльності, з правами, обов'язками, методами роботи. Вивчити науково-методичне забезпечення діяльності психолога закладу. Ознайомитися з вимогами до ведення службової документації та зберігання інформації психологом, у т.ч. на електронних носіях.

3. Скласти програму організації і проведення психодіагностичного обстеження на вибір студента-практиканта відповідно до запитів керівництва закладу та рекомендацій психолога установи (психолого-педагогічне обстеження клієнтів; моніторинг змісту та умов індивідуального розвитку; визначення причин, що утруднюють розвиток особистості; дослідження проблем групи тощо). Підібрати, підготувати та провести психодіагностичні процедури дослідження, з наступним аналізом його результатів.

4. За результатами діагностичного обстеження розробити та провести індивідуальну (або групову) консультацію (сімейну, профорієнтаційну тощо) на вибір студента-практиканта відповідно до рекомендацій психолога установи.

5. Здійснювати щоденний звіт про проходження виробничої практики, який відображається у щоденнику практики, як робочі записи. Рефлексивний щоденник – результат самопізнання й самоаналізу того, що відбувалося під час проходження практики, власні думки, почуття, висновки тощо.

6. Наприкінці практики студент оформляє підсумковий звіт, в якому відображає власні напрацювання й досягнення, описуючи виконання кожного завдання окремо.

Спеціальні завдання практики виробничої, переддипломної передбачають:

- надання психологічної допомоги за запитом адміністрації, психолога, співробітників і клієнтів;

- підготувати та провести профорієнтаційний захід на тему «Моя професія – психолог» (форма проведення на вибір студента-практиканта: квест, флеш-моб, профорієнтаційний кросворд, конкурс реклами тощо), хід та результати якого висвітлити у фотозвіті (обов'язково для виконання!). У межах профорієнтаційних заходів учнів старших класів ознайомити з презентацією Київського університету імені Бориса Грінченка. Розробити та провести анкетування «Професійна мотивація» для учнів випускних класів, результати проаналізувати та викласти у звіті;

- збір матеріалів для курсової роботи.

Індивідуальні завдання практики виробничої, переддипломної

Складність та поліфункціональність діяльності психологів у галузі практичної психології вимагає враховувати специфіку кожної її сфери та установи (бази практики) при розробленні крім загальних також і додаткових індивідуальних завдань для кожного студента. Ці завдання розробляються керівником від установи та відображаються в індивідуальному плані студента-практиканта (наприклад, оволодіння прийомами роботи у конкретній техніці

сімейного консультування в школі, діагностики взаємин у трудовому колективі, діагностика конфліктної взаємодії тощо).

2.4. Основні форми роботи студентів під час практики:

- індивідуальні та групові консультації;
- індивідуальне та групове психодіагностичне обстеження;
- спостереження за діяльністю психолога;
- уроки, лекції, виступи;
- профілактичні бесіди, навчально-виховні заходи;
- профорієнтаційний захід;
- групові та індивідуальні мультифункціональні форми роботи.

2.5. Базы практики виробничої, переддипломної: загальноосвітні школи, школи-інтернати, позанавчальні заклади, регіональні психологічні служби, лікувальні установи, реабілітаційні центри, служби зайнятості і працевлаштування, консультативні центри, центри вивчення громадської думки та ін.

III. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ

3.1. Організація практики

Відповідальний за проведення практики визначає порядок і бази проведення практики, погоджує з керівниками відповідних установ програму і час проведення практики на місцях. Випускова кафедра для кожної групи студентів-практикантів призначає керівника із числа досвідчених викладачів кафедри. Груповий керівник практики розробляє і погоджує з керівниками установ, де буде проводитися практика, план-графік, у якому повинні бути передбачені види робіт, що відповідають змісту практики, згідно з діючою програмою і з урахуванням реальних умов бази практики.

Перед початком практики в Інституті людини проводиться настановча конференція, у якій беруть участь студенти-практиканти та їх керівники від кафедри. На настановчу конференцію можуть бути запрошені працівники установ – баз практики, відповідальні за її організацію на місцях.

На конференції відповідальні за проведення практики ознайомлюють студентів з розпорядженням про проходження навчальної практики студентом-практикантом, обов'язками студентів-практикантів та керівників, планом-графіком проведення практики, порядком ведення облікової і звітної документації, вимогами до її оформлення.

Студенти проходять практику, як правило, групами по 3-5 осіб. На період практики груповий керівник призначає старосту групи і старших у підгрупах, якщо такі утворюються.

3.2. Загальні положення проходження практики

1. Перед прибуттям на практику студент повинен отримати інструктаж керівника практики з:

- ✓ правил поведінки і принципів професійної етики;
- ✓ терміну проходження практики;
- ✓ вимог до збору і оформлення психодіагностичного пакету матеріалів;

- ✓ правил оформлення щоденника практики;
- ✓ написання звіту про проходження практики.

2. Студент, прибувши на місце проходження практики, повинен:

- ✓ подати керівникові організації програму практики,
- ✓ пройти інструктаж із техніки безпеки і пожежної профілактики,
- ✓ ознайомитись із місцем роботи, правилами експлуатації обладнання

та уточнити план і графік проходження практики.

3. Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку організації.

4. Звіт про проходження практики студент складає відповідно до графіка проходження практики і додаткових вказівок керівників практики від ВНЗ та організації.

5. Навчальна практика студента оцінюється за стандартною 100-бальною шкалою й враховується нарівні з іншими дисциплінами навчального плану спеціальності.

6. Студент, який не пройшов практику або отримав негативний відгук (керівника практики від установи чи організації, де проходила практика, або від керівника практики від ВНЗ) повинен пройти повторно практику під час канікул або без відриву від навчання.

Основними обов'язками студентів-практикантів є:

1. Розпочати і завершити практику у визначений термін.
2. Перебувати на базі практики відведену кількість годин.
3. Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики.
4. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики.
5. Виконувати розпорядження адміністрації бази практики та керівників практики.

6. Дотримуватися норм поведінки.

7. Дотримуватися положень Кодексу психологів.

8. Вчасно оформити документацію.

9. Захистити звіт по практиці на підсумковій конференції.

Основними обов'язками старости груп є:

1. Вести облік відвідування, забезпечувати навчально-виробничу дисципліну студентів-практикантів.

2. Своєчасно повідомляти практикантів (безпосередньо або через старших у підгрупах) про доручення і вказівки групового керівника і організаторів практики на місцях.

3. Інформувати керівника групи про всі випадки відхилення від нормального процесу проведення практики.

4. Виконувати всі доручення і вказівки організаторів практики на місцях.

Основними обов'язками сарших у підгрупах є:

1. Вести облік відвідування (виходів на практику) студентів-практикантів – членів підгрупи.
2. Забезпечувати навчально-виробничу дисципліну у підгрупі.
3. Повідомляти членів підгрупи про доручення і вказівки групового керівника і організаторів практики на місцях.

Основними обов'язками керівника практики від університету є:

1. Ознайомити студентів-практикантів з правилами техніки безпеки та протипожежної безпеки на робочому місці.
2. Ознайомити студентів з метою та завданнями практики.
3. Ознайомити студентів з правилами ведення документації.
4. Допомогти практикантам укласти їхні індивідуальні плани, затвердити їх та контролювати виконання.
5. Проводити індивідуальні та групові консультації.
6. Контролювати хід практики.
7. Оцінити роботу студентів на практиці.
8. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

Основними обов'язками керівника практики від базової установи є:

1. Ознайомити студентів-практикантів з базою практики.
2. Допомогти укласти індивідуальні плани практикантів, контролювати їх виконання.
3. Проводити індивідуальні та групові консультації.
4. Контролювати хід практики.
5. Оцінити роботу студентів на практиці
6. Підготувати характеристику на студента-практиканта.

3.3. Етапи проходження практики

Перший етап (перший тиждень практики)

На початковому етапі студенти ознайомлюються з базою практики, адміністрацією закладу, правами та обов'язками психологів, документацією.

На цьому етапі здійснюється:

- знайомство з особливостями професійної діяльності практикуючого психолога на конкретному робочому місці;
- аналіз робочого часу психолога та визначення тієї її частини, яка відводиться на психодіагностику і психологічне консультування за її результатами;
- спостереження за проведенням діагностичної роботи психологом, допомога психологу в підготовці до тестування та обробки даних;
- спостереження за проведенням консультативної роботи психологом, допомога в оформленні протоколу консультативної бесіди;

- спостереження за поведінкою психолога та клієнта під час проведення діагностики і консультації;
- виявлення основної проблематики психологічної діагностики і консультування;
- одержання практикантом індивідуального завдання на проведення самостійного діагностичного обстеження та консультацій;
- коректування за затвердження індивідуального плану роботи.

Другий етап (2-ий – 3-ій тижні практики)

На цьому етапі студент виконує основну роботу за індивідуальним планом:

- допомагає психологу у проведенні просвітницької роботи;
- здійснює профорієнтаційний захід;
- складає психодіагностичну програму дослідження;
- проводить діагностичне обстеження, здійснює обробку результатів та формулює діагностичні висновки прогностичного характеру;
- готується до проведення консультацій за результатами дослідження;
- погоджує проект консультації з практикуючим психологом;
- проводить консультації;
- заповнює щоденник практики.

Третій етап (4-й тиждень):

- завершення психодіагностичних обстежень;
- підготовка звітної документації;
- підготовка презентації до захисту.

IV. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ

4.1. Перелік звітної документації

Після завершення практики студенти здають на кафедру таку документацію:

1. Щоденник практики

Рекомендації щодо заповнення щоденника практики: записи треба вести одразу ж після закінчення кожного дня роботи на практиці; висловлювання мають бути суб'єктивними (не припустима критика себе й інших); записи ведуть у логічній послідовності відповідно до виконаних форм роботи; вести щоденник у зошиті форматом А5 на 24 сторінки. У розділі “Індивідуальний план проходження практики” зазначаються виконані та оцінені керівником від установи фахові завдання, що передбачені робочою програмою практики. У розділі “Робочі записи під час практики” ведуться записи щодо проведення роботи за кожний день практики. Дата першого запису у щоденнику повинна співпадати з першим днем практики, дата останнього запису співпадає з останнім днем практики. У цьому розділі відображається особистісна і професійна рефлексія діяльності студента, його труднощі, вагання, вдалі знахідки, питання, які потребують наступного вивчення, роздуми тощо.

2. Звіт студента-практиканта

Рекомендації щодо написання звіту: підсумковий звіт може бути оформлений як в науковому, так і у вільному стилі викладу; звіт повинен містити аналіз, роздуми щодо власної

професійної компетентності; при написанні звіту необхідно відзначити кількість занять, відвіданих у психолога закладу та інших практикантів; що нового, корисного для себе побачив на заняттях, чого навчився; кількість самостійно виконаної роботи: проведених занять, заходів, діагностичних методик; труднощі і недоліки в підготовці і проведенні вказаних видів роботи; оцінка особистих умінь, набутих під час виробничої практики; особисті міркування щодо подальшого удосконалення організації виробничої практики, пропозиції щодо поліпшення організації та проведення виробничої практики.

3. Характеристика з місця проходження практики з рекомендованою оцінкою (за підписом психолога, завірений керівником установи й гербовою печаткою).

4. Пакет звітних психодіагностичних матеріалів:

програма психодіагностичного обстеження; протоколи з інтерпретацією дослідницьких даних; діагностичні висновки із зазначенням детермінант дослідницької проблеми та прогнозом наступного розвитку. *Примітка.* За згодою керівника практики студент може обирати тему дослідження, яка входить у сферу його дослідницьких інтересів.

4.2. Підсумкова конференція та презентація звіту

У перший день після закінчення практики студенти здають всю необхідну документацію керівнику практики від Інституту на кафедру загальної, вікової та педагогічної психології. Упродовж тижня згідно графіку в Інституті людини проводиться заключна підсумкова конференція. Її мета – проаналізувати та узагальнити результати практики, відзначити успіхи й недоліки у її підготовці і проведенні.

Від кожної установи, де відбувалась практика, виступає доповідач (як правило староста групи), який узагальнює результати роботи. Презентація результатів практики на звітній конференції (індивідуальна або командна). Презентації звіту включає аналіз особливостей проведення залікових завдань, засвоєння нових технологій, отриманого досвіду та труднощів.

За підсумками навчальної практики студентам виставляється диференційований залік у залікову книжку. Вважається, що студент, який не проходив практику, або робота якого під час практики визнана незадовільною, не виконав навчального плану даного семестру. Йому за рішенням Інституту людини може бути надана можливість повторного проходження практики без відриву від навчальних занять. Коли студент повторно отримав негативну оцінку з практики, за участі спеціальної комісії ректор навчального закладу вирішує питання про його відрахування.

V. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

В основу оцінки навчальних досягнень студентів із виробничої, переддипломної практики покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості поточного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

5.1. Загальна диференційована шкала оцінки практики:

№ з/п	Звітна документація	Кількість балів
1.	Щоденник практики	20
2.	Програма діагностичного дослідження	15
3.	Протоколи з інтерпретацією дослідницьких даних	15
4.	Діагностичні висновки з прогнозом наступного розвитку	15
5.	Характеристика з місця проходження практики з рекомендованою оцінкою	10
6	Звіт про проходження практики	20
8	Захист звіту	5

5.2. Критерії оцінювання психодіагностичної роботи студентів

1. Проведення діагностичних обстежень з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста.

2. Вільне володіння діагностичним інструментарієм. Грамотна побудова програми обстеження з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики.

3. Комплексне бачення проблеми дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення.

4. Вільне оперування статистичними методами обробки даних у залежності від характеристики зібраної дослідницької інформації.

5. Вміння інтерпретувати кількісну інформацію досліджень, формулювати висновки. Здатність узагальнювати та інтегрувати отриману інформацію, формулювати діагностичні висновки прогностичного характеру.

5.3. Критерії диференціації оцінок з практики:

Відмінно:

Виконання програми практики: дотримання режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика, своєчасне виконання індивідуального плану.

Ведення документації: регулярне ведення щоденника практики, своєчасне і якісне оформлення звітів.

Оцінка професійних якостей: морально-етичні якості, загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності.

Добре:

Виконання програми практики: неістотні зауваження щодо режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика (із зазначенням окремих зауважень), своєчасне виконання індивідуального плану.

Ведення документації: своєчасне оформлення звіту.

Оцінка професійних якостей: морально-етичні якості, загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності.

Задовільно:

Виконання програми практики: нерегулярне дотримання режиму практики, наявність негативних зауважень у відгуку керівника практики від установи і організації, на базі якої проходила практика, зауваження щодо виконання індивідуального плану.

Ведення документації. Переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце неточності, помилки, логічні похибки. Оцінка професійних якостей: характеристика студента в цілому позитивна.

Незадовільно:

Виконання програми практики: недбале дотримання режиму практики, неповний об'єм годин, негативний відгук керівника практики від установи чи організації, де проходила практика.

Ведення документації: неякісне і несвоєчасне оформлення звіту.

Оцінка професійних якостей: нетактовне, неуважне ставлення до колег і користувачів соціальних послуг.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчального плану. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці.

5.4. Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

VI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ

1. Зразок оформлення щоденника.
2. Орієнтовна схема звіту студента-практиканта.
3. Зразок оформлення відгуку про проходження студентом практики виробничої переддипломної від організації.
4. Рекомендована література.

6.1. Зразок оформлення щоденника

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут людини

Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології

**ЩОДЕННИК ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ
ПРАКТИКИ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ
«ПСИХОЛОГІЯ»**

Студент _____
(прізвище)

(ім'я)

(по батькові)

IV курс група _____

спеціальність 053 «Психологія»
(номер, назва)

Київ - 2016

Правила ведення й оформлення щоденника

- 1.1.Щоденник – це основний документ студента під час проходження практики.
- 1.2.Коли студент проходить практику за межами міста, у якому знаходиться ВНЗ, щоденник для нього є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування студента на практиці.
- 1.3.Під час практики студент щодня робить записи згідно виконаних робіт.
- 1.4.Після проходження практики студент оформлює щоденник та подає його на перевірку керівнику практики від ВНЗ, який складає відгук і оцінює роботу практиканта.
- 1.5.Оформлений щоденник разом зі звітом та матеріалами проведеної під час практики роботи студент повинен подати на кафедру загальної, вікової та педагогічної психології у перший день виходу на заняття після практики.
- 1.6.На підсумковій конференції студенти звітують про проходження практики.
- 1.7.Без заповненого щоденника і звіту практика не зараховується.

Індивідуальний план проходження практики

[illegible]

Робочі записи під час практики

[illegible]

Відомості про базу практики

I. Загальна інформація

1. Дата проходження практики _____

2. Назва організації _____

3. Адреса організації _____

II. Опис організації.

1. Основні цілі та завдання діяльності організації

[illegible]

2. Категорії клієнтів

[illegible]

3. Функціональні обов'язки психолога (співробітника) організації

4. Нормативні документи, якими керується в своїй діяльності психолог (співробітник) організації

5. З ким взаємодіє під час своєї роботи психолог (співробітник) організації

6. Специфіка здійснення психодіагностичних обстежень

Аналіз вражень щодо діяльності організації

1. Назва організації

2. Що сподобалось у роботі організації

3. Що не сподобалось у роботі організації

4. Що я б зробив(ла) по-іншому під час проведення роботи в цій організації

5.3 якими труднощами Ви зустрілись під час проходження практики в цій

організації? _____

6. Що нового Ви дізналися під час проходження практики в цій організації?

7. Що нового під час практики Ви дізналися про психодіагностичний напрямок роботи психолога?

2. Орієнтовна схема звіту студента-практиканта

Звіт

про проходження практики виробничої, переддипломної
студентом групи ПСб-1-12-4.0д

Інституту людини
Київського університету імені Бориса Грінченка
Івановим Іваном Івановичем

В _____
(місце практики)

з ____ по _____ 201__р.

Орієнтовні питання, які варто обґрунтувати й проаналізувати у звіті:

1. Виконання плану практики. Які відхилення від плану мали місце, чому, що зроблено понад план?
2. Які нормативні документи діяльності психолога опрацьовано? Які утруднення виникали під час їх практичної реалізації?
3. Які заходи було відвідано чи надано допомогу в їх проведенні?
4. Які дослідницькі методи використано для вивчення контингенту?
5. Які утруднення виникали під час організації та проведення досліджень?
6. Які утруднення виникали при обробці й інтерпретації результатів досліджень? Як ці результати використовувалися чи можуть бути використані?
7. Які труднощі виникали під час проведення діагностичної та консультативної роботи?
8. Яка індивідуально-психологічна допомога надавалась?
9. На що була спрямована консультативна робота? Чи досягнуто було мету?
10. Яка практична допомога надавалась закладу за період практики (виготовлення наочності, роздаткового матеріалу тощо)?
11. Яку допомогу надано практиканту зі сторони адміністрації закладу, його фахівців?
12. Загальні висновки про виконану роботу: які знання здобуто, поглиблено, якими вміннями та навичками оволодів студент за період практики? Думка практиканта про організацію та проведення практики, допомогу і контроль зі сторони представників закладу й університету, пропозиції, побажання з удосконалення психолого-педагогічної практики.

Дата

Підпис

3. Зразок оформлення відгуку про проходження студентом виробничої (переддипломної) практики від організації

Відгук

про проходження навчальної/переддипломної практики

студентом групи

Інституту людини

Київського університету імені Бориса Грінченка

Івановим Іваном Івановичем

Іванов Іван Іванович проходив навчальну практику в Центрі захисту безпритульних дітей «Наші діти» у м. Києві з 1 квітня 201? року по 5 травня 201? року. Під час проходження практики ознайомився з особливостями роботи психолога у закладах захисту безпритульних дітей: з нормативно-правовою, навчально-методичною, довідково-інформаційною, обліково-статистичною документацією та документацією для службового використання; з перспективним та поточним плануванням роботи психолога, з перспективними напрямками діяльності психолога, з особливостями консультативної, психодіагностичної, психокорекційної, профорієнтаційної, просвітницької та профілактичної роботи з дітьми зі складними життєвими обставинами. Також практикант приймав активну участь у комплектуванні бібліотеки Центру «Наші діти».

Студент-практикант під час практики проводив психологічне спостереження, бесіди з дітьми та виконав завдання щодо проведення психодіагностичного дослідження когнітивної сфери дітей однієї сімейної групи. З цією метою практикант підібрав та підготував для роботи ряд психодіагностичних методик, провів психодіагностичне обстеження дітей, опрацював результати, підготував звіт за результатами психодіагностичного дослідження і запропонував психологічні рекомендації для роботи вихователів, соціальних педагогів та психологів з досліджуваними дітьми.

Під час проходження практики Іванов Іван Іванович виявив ґрунтовні знання із загальної, педагогічної, соціальної та вікової психології та психодіагностики; широку ерудицію, вміння співпрацювати з психологом, соціальними педагогами та дітьми, продемонстрував високі комунікативні уміння, тактовність та сумлінне ставлення до виконуваних обов'язків.

Студент Іванов Іван Іванович за проходження навчальної практики заслуговує на оцінку «відмінно».

Директор Центру захисту безпритульних
дітей «Наші діти»

Петров П. П.

Психолог Центру захисту безпритульних
дітей «Наші діти»

Сидоров С. С.

ДАТА

ПЕЧАТКА

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Абрамова Г.С. Практическая психология: учебник для студентов вузов / Г. С. Абрамова. – Изд. 6-е, перераб. и доп. – М.: Академический проект, 2001. – 480 с.
2. Активные методы в работе психолога: Сб. науч. тр. / Отв.ред. И. В. Дубровина. – М., 2007. – 165 с. .
3. Баскаков А.Я., Методология научного исследования / А. Я. Баскаков, А. В. Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 158 с.
4. Бондаренко О.Ф. Психологическая помощь: теория и практика: Учеб. Пособ / О.Ф. Бондаренко. – К.: Укртехпресс, 1997. – 216 с.
5. Бурлачук Л.Ф., Савченко Е.П. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб) / Л. Ф. Бурлачук, Е. П. Савченко. – К., 1995. – 100 с.
6. Галян І. М. Психодіагностика : навчальний посібник / І. М Галян. – К.: Академвидав, 2009. – 464 с.
7. Горбатов Д. С. Практикум по психологическому исследованию / Д. С. Горбатов – Самара: Издательский Дом «БАХ- РАХ-М», 2000. – 248с.
8. Дружинин В. Н. Практика психологического исследования / В. Н. Дружинин – М., 2009. – 264 с.
9. Ковальчук В. В., Основи наукових досліджень: навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 2-ге вид. перероблене і доповнене. – К.; ВД «Професіонал». – 214 с.
10. Методы социально-психологического исследования: учебное пособие для вузов / под ред. Т. В. Фоломеевой. – Кемерово: Юнити, 2002. – 277 с.
11. Наследов А.Д. Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных: учеб. пособие / А. Д. Наследов. – 2-е изд., испр. и доп. – СПб.: Речь, 2006. – 392 с.
12. Общая психодиагностика / под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина. – СПб.: Речь, 2000. – 420 с.
13. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: підручник. – Київ: Либідь, 1999. – 536 с.
14. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики: Навч.-метод. Посіб. / С.А. Поліщук. – Серія: ВТД “Університетська книга”, 2009. – 442 с.
15. Полтавченко Н.Г. Психологічне дослідження особистості / Н. Г. Полтавченко – К., 2007. – 231 с.
16. Практика в системі професійної підготовки психологів: навч.-метод. посіб. / Г.К. Радчук, М.М. Шпак й ін. / за заг. ред. Г.К. Радчук. – Тернопіль: ТНПУ, 2005. – 203 с. 16. Романова, Е.С. Психодиагностика : учебное пособие для вузов по направлению и специальностям психологии / Е.С. Романова. – СПб.: Питер, 2006. – 400 с.
17. Туриніна О.Л. Практикум по психології: навч. посіб. / О. Л. Туриніна. – К.: МАУП, 2007. – 186 с.

18. Фетискин Н.П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп / Н. П. Фетискин, В. В. Козлов, Г. М. Мануйлов. – М. : Изд-во ин-та психотерапии, 2005. – 490 с.

Додаткова

19. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів-психологів під час проходження практики: метод. рек. / Н. В. Аврамченко. – К: НПУ ім. М. Драгоманова. – 2007. – 64 с.

20. Гончарук Н. М. Психологічна практика: навч.-метод. посіб. / Н.М. Гончарук / Кам'янець-Подільський держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський держ. ун-т, РВВ, 2007. – 176 с.

21. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України / Упорядники Панок В.Г., Цушко І.І., Обухівська А.Г. – К.: Ніко-Центр, 2005. – 436 с.

22. Мостова К. К. Соціально-психологічні аспекти підготовки студентів ВНЗ до практики / К. К. Мостова – К., 2008. – 62 с.

23. Навчальна практика психолога-стажиста: робоча програма / Д. Т.Гошовська, О.Є.Іванашко, Т.М.Павлюк, А.Б.Мудрик, Р.П.Федоренко, К.І.Шкарлатюк. – Луцьк: Вежа – Друк, 2013. – 32 с.

24. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів. Навчально-методичний посібник / Поліщук С.А. – Суми: Університетська книга, 2013. – 134 с.

25. Романкова Л.М., Макарова Л.І. Програма і методичні рекомендації з організації та проведення виробничої практики студентів IV – V курсів філософського факультету спеціальності «Психологія». – Івано-Франківськ, “Фоліант”, 2009. – 56 с.